

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223200005
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3223200005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. R., nar. XX.XX.XXXX, a H. R., nar. XX.XX.XXXX, v konaní obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, odbor sociálnych vecí a rodiny, so sídlom ul. Sládkovičova 60/6, 957 01 Bánovce nad Bebravou, deti rodičov: matky P. R., nar. XX.XX.XXXX, pobytom F. XXX, a otca H. T., nar. XX.XX.XXXX, pobytom U. č. XXX/XA, E. T., XXX XX, zastúpeného zástupcom: Advokátska kancelária Valach, Kišac, s. r. o., so sídlom Gogoľova 18, 852 02 Bratislava, IČO: 36 663 051, v konaní o návrhu matky maloletých detí na zvýšenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 6P/2/2023-134 zo dňa 22. mája 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 6P/2/2023-134 zo dňa 22. mája 2023 p o t
v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa výroku I. otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 03.01.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť voči maloletému H. R., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 100,- Eur mesačne na sumu 160,- Eur mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci vopred.

Podľa výroku II. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 03.01.2023 do rozhodnutia súdu v sume 356,13 Eur sa otcovi maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,- Eur spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok.

Výrokom III. otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 03.01.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť voči maloletej R. R., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 100,- Eur mesačne na sumu 160,- Eur mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci vopred.

Výrokom IV. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 03.01.2023 do rozhodnutia súdu v sume 356,13 Eur otcovi maloletej R. R., nar. XX.XX.XXXX povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,- Eur spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok.

Podľa výroku V. napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/33/2018-137 zo dňa 02.10.2018, právoplatný dňa 13.11.2018, v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému H. R., nar. XX.XX.XXXX a k maloletej R. R., nar. XX.XX.XXXX.

Výrokom VI. v prevyšujúcej časti konštatoval nezmenenosť predchádzajúceho rozhodnutia.

Výrokom VII. okresný súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v odseku 1. odôvodnenia poukázal na návrh matky maloletých detí, v odseku 2. na vyjadrenie otca maloletých detí, ktorý s návrhom matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti nesúhlasil.

3. V odsekoch 3. až 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie, vyjadrenie otca a matky maloletých detí na nariadenom pojednávaní, Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 28.03.2023, obsah spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 4P/39/2020, sp.zn. 3P/33/2018, doklady predložené matkou. Poukázal na správy zamestnávateľov matky a otca maloletých detí, potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany, potvrdenie Základnej školy, so sídlom R. XXXX/XX, Q.. V odseku 8. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/33/2018-137 zo dňa 02.10.2018, právoplatný dňa 13.11.2018, z ktorého zistil, že súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca maloletých detí k maloletému H. T., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 60,- Eur na sumu 100,- Eur mesačne a k maloletej R. T., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 60,- Eur na sumu 100,- Eur mesačne, ktoré výživné bol otec maloletých detí povinný platiť k rukám matky maloletých detí vždy do 20. dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred s účinnosťou od 16.04.2018.

4. Okresný súd po vykonanom dokazovaní aplikoval ust. § 120 ods. 1 CMP, ust. § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a návrhu matky maloletých detí na zvýšenie vyživovacej povinnosti vyhovel.

5. Okresný súd v odsekoch 36., 37. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na zmenu pomerov ako hmotno-právny predpoklad podľa ust. § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine. Zmena predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, môže spočívať na subjektívnych okolnostiach ako aj v objektívnych okolnostiach, ktorá je závislá od ekonomickej situácie. Súdna prax za právne významnú zmenu pomerov, ktorá má subjektívny charakter, považuje výraznú zmenu v nákladoch na životné potreby oprávneného dieťaťa v závislosti od jeho veku, vzdelávania, jeho rôznych aktivít a kultúrnych potrieb ako aj ďalšie konkrétne potreby maloletého, ktoré sú povinní uspokojovať jeho rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Okresný súd zdôraznil, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ďalej okresný súd poukázal na to, že rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným a priznané výživné je možno zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Podľa § 78 Zákona o rodine sa vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

6. Okresný súd dospel k názoru, že výsledky dokazovania preukázali to, že došlo k zmene pomerov, na základe čoho bolo dôvodné a opodstatnené upraviť výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

7. V odseku 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na zmenu pomerov na strane maloletých detí H. a R. R., keď v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navštevovali materskú školu a mali dva roky a tri mesiace. Aktuálne majú maloleté deti 6 rokov, v júli dosiahnu vek 7 rokov. Navštevujú 1. ročník základnej školy vo R. T., s čím nesporne vznikajú matke maloletých detí výdavky, ktoré matka musí hrať, a to poplatok ZRPŠ, poplatok za obedy v škole aktuálne v sume 3 Eur mesačne za jedno maloleté dieťa (ktorý poplatok matka maloletých detí znášala až do 05/2023, t.j. do uplynutia „obedov zadarmo“ v priemernej sume 35,- Eur mesačne), poplatok za Školský klub detí v sume 10,- Eur mesačne (na jedno maloleté dieťa), poplatok do triedneho fondu (ktorého výška po rozpočítaní na mesiace v školskom roku predstavuje 0,50 centov na jedno maloleté dieťa), výdavky na školské pomôcky hradené na začiatku školského roka, výdavky na školské pomôcky hradené počas školského roka podľa potreby v priemere v sume 15,- Eur mesačne na jedno maloleté dieťa, výdavky na pomôcky do družiny, hygienické potreby v škole, poplatok za kľúčik a čip od skrinky, náklady

na cestovné do školy a zo školy v sume približne 20,- Eur na jedno maloleté dieťa. Okresný súd v odseku 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal aj na ďalšie náklady maloletých detí, ktoré sa zúčastňujú školských výletov, divadelných predstavení, iných školských udalostí, matka maloletým deťom zakupuje oblečenie a obuv podľa potreby, pričom priemerný výdavok predstavuje od 30,- Eur do 40,- Eur mesačne na jedno maloleté dieťa, matka maloletým deťom zabezpečuje bývanie, potrebnú stravu v domácnosti, pričom matka výdavok na stravu a pitný režim jedného maloletého dieťaťa vyčíslila v sume 180,- Eur mesačne, ktorú sumu vzhľadom k aktuálnemu rastu cien potravín ako aj vzhľadom k potrebe zabezpečenia vyváženej a pestrej stravy na maloleté dieťa vo vývine, okresný súd považoval za adekvátnu. Matka maloletých detí poukázala, že tieto navštevujú niekoľko odborných ambulancií, v dôsledku čoho má výdavky na cestovné náklady k lekárom, poplatky za lieky a zdravotnícke pomôcky, vrátane okuliarov pre maloleté deti, tieto možno paušálne rozpočtom na jednotlivé mesiace určiť v sume približne 20,- Eur mesačne. Okresný súd vzhľadom na výdavky predložené matkou, ktoré bezpochyby v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti vznikajú, ustálil na sumu 399 Eur mesačne, z ktorej sumy odpočítal prídavok na deti v sume 60,- Eur na jedno maloleté dieťa a daňový bonus v sume priemerne 95,- Eur mesačne. Konečnú sumu 244,- Eur mesačne okresný súd pomerne rozdelil medzi matku, ktorá vykonáva každodennú osobnú starostlivosť o deti a otca, ktorý nielenže osobnú starostlivosť o maloleté deti nevykonáva, ale sa s maloletými deťmi ani nestretáva, t.j. žiadnym spôsobom na výchovu a výživu maloletých detí neprispieva a na tejto sa nepodieľa, okrem platenia sumy 100,- Eur mesačne na jedno maloleté dieťa. Dve tretiny sumy nákladov, ktoré je povinný znášať ten z rodičov, ktorému maloleté dieťa nie je zverené do starostlivosti, tak predstavuje sumu 160,- Eur mesačne.

8. Okresný súd v odsekoch 40., 41. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na zmenu pomerov, ktorá vznikla na strane matky maloletých detí a súčasne zohľadnil majetkové pomery otca maloletých detí. Okresný súd konštatoval, že toho času matka už nebýva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ale bývajú v prenajatom byte, v ktorom mesačný výdavok na bývanie predstavuje 300,- Eur za nájom. Matka maloletých detí v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti poberala rodičovský príspevok vo výške 268,40 Eur a prídavky na dve deti v sume 47,36 Eur. Toho času matka maloletých detí je zamestnaná, jej priemerný čistý príjem predstavuje približne 650,- Eur mesačne, poberá prídavky na dve maloleté deti v sume 120,- Eur a daňový bonus na dve deti v priemernej sume 95,- Eur mesačne na jedno maloleté dieťa. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti okresný súd zohľadnil neopomenuteľnú skutočnosť, že matka maloletých detí vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti sama, pričom otec maloletých detí jej žiadnym spôsobom s výchovou maloletých detí nepomáha, s maloletými deťmi sa vôbec nestretáva. V prípade choroby maloletých detí je to iba matka maloletých detí, ktorá s maloletými zostáva doma, t.j. nepracuje z dôvodu choroby svojich maloletých detí, čo má následok pokles príjmu matky zo zamestnania, čo je síce kompenzované dávkami sociálneho poistenia, avšak nie v dostatočnej miere tak, aby matka bola schopná naplňať odôvodnené potreby svojich maloletých detí.

9. Okresný súd v rámci zohľadnenia majetkových pomerov otca konštatoval, že je naďalej zamestnaný, t.č. v spoločnosti INCAR, s.r.o., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa dosahuje otec maloletých detí priemerný čistý príjem 931,95 Eur mesačne. Otec maloletých detí aj naďalej žije so svojou matkou v rodinnom dome, ktorého vlastníčkou je jeho matka. Ako svoje mesačné výdavky otec maloletých detí uviedol výdavky - poplatok za stravu v sume 200,- Eur mesačne, nákup pohonných hmôt do motorového vozidla v sume 100,- Eur mesačne, povinné zmluvné poistenie v sume 101,- Eur ročne. Za ďalšie výdavky otec maloletých detí uviedol poplatky spojené s bývaním, a to poplatok za elektrinu v sume 32,- Eur mesačne, poplatok za plyn v sume 85,- Eur mesačne, internet v sume 80,- Eur mesačne, ročné poplatky za komunálny odpad, daň z nehnuteľnosti, poplatok za vodu v celkovej sume 320,- Eur ročne. Pokiaľ otec maloletých detí medzi svoje mesačné výdavky zaradil aj dve splátky úverov, ktoré podľa vyjadrenia otca maloletých detí boli vzaté za účelom „prerábky“, resp. rekonštrukcie rodinného domu, tak okresný súd konštatoval, že týmto postupom sa otec maloletých detí neprimerane zadlžil z dôvodu, aby zhodnotil nehnuteľnosť, ktorá ani nie je jeho vlastníctvom. Splátky z úveru v celkovej sume 266,- Eur mesačne preto otec maloletých detí vkladá do nehnuteľnosti, ktorá nie je jeho vlastníctvom a obohacuje tým cudziu nehnuteľnosť, hoci by uvedené finančné prostriedky mohol použiť na potreby svojich dvoch maloletých detí. Pokiaľ otec maloletých detí uviedol, že z dôvodu vzatia úverov si založil sporenie a mesačne poukazuje sumu 50,- Eur, tak okresný súd výdavky otca, a to splátky úverov použitých na nehnuteľnosť patriacu inej osobe v celkovej sume 266,- Eur mesačne a výdavok na sporenie v sume 50,- Eur mesačne nezobral do úvahy, pretože tieto vyhodnotil ako neopodstatnené. Za neopodstatnené výdavky otca maloletých detí považoval aj výdavky ako daň z nehnuteľnosti, ktorú otec maloletých detí má platiť opäť v súvislosti s nehnuteľnosťou, ktorej nie je vlastníkom a taktiež výdavok na TV a

internet, ktorý podľa vyjadrenia otca maloletých detí hradí otec sám v plnej sume 80,- Eur mesačne, hoci býva v domácnosti spolu so svojou matkou, ktorá podľa názoru okresného súdu by sa mohla na týchto nákladoch podieľať aspoň v rozsahu polovice, keď ako vlastníčka rodinného domu je toho času naďalej zamestnaná, z ktorého zamestnania dosahuje čistý príjem 1.025,45 Eur mesačne a zároveň poberá starobný a vdovský dôchodok v celkovej sume 803,70 Eur mesačne. Okresný súd neuznal na strane otca maloletých detí ani výdavok na rybársky lístok v sume 137,- Eur na rok, ktorý výdavok nemôže mať prednosť pred vyživovacou povinnosťou voči maloletým deťom. Okresný súd mal za to, že po zohľadnení všetkých opodstatnených výdavkov otec maloletých detí disponuje s finančnou sumou, z ktorej je schopný hradiť výživné v okresnom súdom určenej výške.

10. Okresný súd v odseku 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku zohľadnením opodstatnených výdavkov zo strany matky uhrádzaných v súvislosti so starostlivosťou, výchovou, výživou, vzdelávaním a zdravotnou starostlivosťou o maloleté deti, zohľadnením opodstatnených výdavkov otca maloletých detí, jeho zárobkových možností a schopností, jeho životného štandardu, mieru záujmu a starostlivosti otca maloletých detí o maloleté deti, keď otec maloletých detí sa s maloletými deťmi, hoci tieto ho pre svoj zdravý vývin potrebujú, vôbec nestretáva, na ich výchove sa žiadnym spôsobom nepodieľa, zohľadnením pomerov na strane matky maloletých detí, ktorá je toho času zamestnaná, v čase choroby maloletých detí je nútená zostať s maloletými deťmi v domácom prostredí, pričom jej príjem tak výrazne klesne, keď matka maloletých detí vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti sama, bez akejkoľvek pomoci zo strany otca maloletých detí, dospel k záveru, že primeraným a všetky skutočnosti zohľadňujúcim výživným je výživné v sume 160,- Eur na jedno maloleté dieťa, ktoré výživné je otec maloletých detí podľa názoru okresného súdu schopný vzhľadom k svojmu príjmu ako aj k jeho aktuálnym životným pomerom, platiť. Okresný súd uviedol, že nie je prípustné, aby matka vykonávajúca každodennú osobnú starostlivosť o maloleté deti, bez akejkoľvek súčinnosti zo strany druhého rodiča, bez ohľadu na to, aké dôvody otca maloletých detí vedú k tomu, že sa s maloletými deťmi nestretáva a na osobnej starostlivosti o maloleté deti nijak neparticipuje, znášala prevažnú väčšinu nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí.

11. Okresný súd v odseku 43. odôvodnenia napadnutého rozsudku pri výpočte nedoplatku na výživnom pre maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX zohľadnil sumy, ktorými otec v určenom období prispieval na výživu maloletého H., ak hradil výživné v sume 100,- Eur na jedno maloleté dieťa, zročné výživné určil v sume 356,13 Eur (okresným súdom určené výživné zvýšené o sumu 60,- Eur mesačne x 5 mesiacov - február - jún 2023 a 29 dní v januári 2023, t.j. 56,13 Eur, spolu 356,13 Eur), ktoré okresný súd povolil otcovi maloletého H. R. splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach vo výške 10,- Eur pod hrozbou straty výhody splátok. Okresný súd rovnako pri výpočte nedoplatku na výživnom pre maloletú R. R., nar. XX.XX.XXXX zohľadnil sumy, ktorými otec v rozhodnom období prispel na výživu maloletej R., zročné výživné určil v sume 356,13 Eur ako u maloletého H. R., ktorú sumu výživného okresný súd povolil otcovi maloletej R. R. splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach vo výške 10,- Eur pod hrozbou straty výhody splátok.

12. Okresný súd vzhľadom k tomuto rozhodnutiu v odseku 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/33/2018-137 zo dňa 02.10.2018, právoplatného dňa 13.11.2018 v časti určenej výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému H. R., nar. XX.XX.XXXX a k maloletej R. R., nar. XX.XX.XXXX, pričom v prevyšujúcej časti zostalo predchádzajúce rozhodnutie nezmenené.

13. O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

14. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom zvoleného zástupcu. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, pretože mal za to, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v spojení s ust. § 62 ods. 1 CMP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. V odvolaní otec maloletých detí poukázal na zdôvodnenie rozsudku okresného súdu obsiahnuté v odseku 41., v ktorom sa konštatuje „...súd ďalej zohľadnil pomery otca maloletých detí, ktorý je aj naďalej zamestnaný, t.č. v spoločnosti INCAR, s.r.o., kde podľa potvrdenia zamestnávateľa dosahuje otec maloletých detí priemerný čistý príjem 931,95 Eur mesačne“. S týmto záverom okresného súdu sa otec maloletých detí nestotožnil a uviedol, že jeho čistý

mesačný príjem je 750,- Eur, maximálne 800,- Eur, a nie 931,95 Eur, ako nesprávne vyvodil okresný súd z vykonaných dôkazov, pretože suma 131,95 Eur netvorí časť čistého príjmu otca, ale práve naopak, táto časť predstavuje príspevok zamestnávateľa na stravu v podobe diét. V odvolaní otec maloletých detí zdôraznil, že cestovné náhrady samé o sebe nemôžu predstavovať zárobok, ak slúžia zamestnancom výhradne na pokrytie nákladov na stravu počas dňa, ktoré na tieto účely zamestnanec spotrebuje. Aby bolo možné v prípade diét hovoriť o zárobku, musel by otec na pracovných cestách byť bez stravy, nápojov, čo považoval za vylúčené, až absurdné. Pokiaľ ide o optiku „pripočítavania“ stravného k čistej mzde, tak rovnako by bolo potrebné postupovať aj pri čistom príjme matky maloletých detí a pripočítať k jej čistému príjmu ešte príspevky zamestnávateľa na stravu, k čomu v prejednávanej veci nedošlo, pretože okresný súd v odseku 40. odôvodnenia napadnutého rozsudku zohľadnil len čistý príjem bez náhrady za stravu. Otec maloletých detí mal za to, že okresný súd pri vykonávaní dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď náhradu za stravné otca vo výške 131,95 Eur pripočítal k jeho čistému príjmu, čím pri určovaní výšky výživného vychádzal okresný súd zo sumy 931,95 Eur, čo je cca o 14 % viac, ako je v skutočnosti jeho čistý príjem. Tieto pochybenia okresného súdu mali vplyv na správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, keďže priamo to ovplyvňuje výšku výživného. Otec maloletých detí poukázal na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej je možné postihnúť príjem povinného rodiča približne v rozsahu 25 % až 30 % jeho čistého príjmu. S ohľadom na uvedené priznané výživné vo výške 320,- Eur na obe maloleté deti predstavuje z čistého príjmu otca vo výške 800,- Eur celkom 40 %, čo sa výrazne vymyká ustálenej súdnej praxi.

15. Podľa názoru otca by mal naďalej prispievať na výživu oboch detí vo výške 200,- Eur, čo zodpovedá aktuálnej súdnej praxi. Vyjadril, že jediným dôvodom podania návrhu na zvýšenie výživného je snaha o zlepšenie bytovej otázky. Vyplýva to z odseku 40. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorý konštatuje zmenu pomerov na strane matky maloletých detí, ktorá už nebýva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ale býva spolu s maloletými deťmi v prenajatom byte, kde vzniká mesačný výdavok na bývanie v sume 300,- Eur. Podľa záverov okresného súdu tento medzi výdavky zahrnul aj náklady matky na bývanie v rozsahu 300,- Eur mesačne, tzn. 200,- Eur na obe deti, s čím otec maloletých detí nesúhlasí. Podľa jeho názoru je tento výdavok neopodstatnený, ktorý si matka nemôže dovoliť, a to aj napriek jej možnosti bývať naďalej so svojou matkou. Podľa otca maloletých detí práve zvýšenie výdavkov na bývanie podnietilo matku k podaniu návrhu na zvýšenie výživného, pričom zvýšenie životného štandardu matky nemôže ísť na úkor výživného plateného od otca, ktorý navyše sám žije so svojou matkou, pretože ani otec si nemôže so svojím príjmom a výdavkami dovoliť osamostatnenie. Podľa otca sa pomery na strane matky zlepšili oproti pomerom otca, ak matka maloletých detí v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti poberala rodičovský príspevok vo výške 268,40 Eur a prídavky na deti v sume 47,36 Eur, tzn. spolu 315,76 Eur. Toho času je matka maloletých detí už zamestnaná, jej priemerný čistý príjem predstavuje približne 650,- Eur mesačne, pobera prídavky na dve maloleté deti spolu v sume 120,- Eur (prídavky na jedno maloleté dieťa predstavuje 60,- Eur) a daňový bonus v priemernej sume 95,- Eur mesačne za jedno maloleté dieťa. Príjem matky oproti minulému stavu je spolu cca 960,- Eur, tzn. zlepšenie o 644,24 Eur. Pokiaľ ide o zvýšené výdavky na maloleté deti, otec mal za to, že tieto sú pokryté či už sociálnymi dávkami štátu a jeho výživným s tým, že určitou mierou sa na výdavkoch musí podieľať aj matka, tieto nemôžu byť pokryté len výživným zo strany otca. Otec uviedol, že okresný súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože podľa jeho názoru na strane účastníkov konania nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by zakladala opodstatnenie upraviť, resp. zvýšiť výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom. Odvolacím návrhom otec maloletých detí žiadal v zmysle ust. § 388 CSP zmeniť rozsudok okresného v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a V. tak, že návrh matky na zvýšenie výživného sa zamietá a žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

16. K odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadrila matka v podaní, ktoré sa nachádza na č.l. 153, 154 spisu. Nesúhlasila s námietkou otca maloletých detí, že k podaniu návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté deti došlo z dôvodu zlepšenia bytovej otázky, pretože, ak by tomu tak bolo, žiadala by o zvýšenie výživného už pred dvoma rokmi, odkedy býva s deťmi v byte, pretože sa museli vysťahovať kvôli matkinmu nepriaznivému zdravotnému stavu a dokonca podľa matky maloletých detí, sama jej matka ich nepriamo posielala preč z jej bytu. Uviedla, že o zvýšenie výživného na maloleté deti žiada najmä kvôli tomu, že začali navštevovať Základnú školu, so sídlom ul. R. XXX/XX, H., čo znamená zvýšenie výdavkov na jej strane, ak len na zakúpenie prvotných základných potrieb pre deti do školy minula 284,- Eur. Maloleté deti, ako iné v kolektíve v zimných mesiacoch ochorejú, čo predstavuje ďalší výdavok na jej strane a pri jednej chorobe minie v lekární 40,- Eur a tie choroby sa nevyliečia za 5 dní,

musí chodiť na OČR, čo predstavuje zníženie príjmu, ak za 10 dní OČR dostane 107,- Eur, a tým sa jej nedá pokrývať všetko z tak nízkeho príjmu. Obidve maloleté deti nosia okuliare, čo každý druhý rok minie na jedno dieťa na okuliare 78-90,- Eur, navštevuje s nimi ortopedickú ambulanciu kvôli padnutej klenbe na nôžkach a dáva im robiť obuv na mieru - jedno dieťa s nákladmi 20,- Eur spolu so stielkami. Maloletý H. má občas kožné problémy a minie okolo 20,- Eur na rôzne mastičky, špeciálne telové mlieka. Uviedla, že maloleté deti majú aj svoje záujmy, avšak nemá možnosť im zabezpečiť chodiť na krúžky kvôli nízkemu príjmu. Rovnako si nemôže dovoliť im kúpiť nové bicykle, keďže z tých, čo majú, už vyrástli, začínajú sa zaujímať už o telefóny, ktoré si nemôže dovoliť, nemá pre maloleté deti sporenie, keďže jej to výdavky, ktoré musí vynaložiť, nedovoľujú, nemajú vreckové, potrebujú chodiť na výlety, počas letných prázdnin musí tento čas vykryť, pretože musí chodiť do práce, tábory sú veľmi drahé a otec maloletých detí nijako neprejavil záujem, ako ju odbremeniť, čo sa tohto týka. Matka maloletých detí uviedla, že sa o deti stará osobne, vychováva ich, učí sa s nimi, vozí ich po doktoroch, lieči ich a na seba nemá vôbec čas, a to ani na možnosť si hľadať lepšie platenú prácu. Otec maloletých detí si deti neberie, nezaujíma sa o ne, nijako jej s deťmi nepomáha a maloleté deti nevedia, čo je otcovská láska, opatera a ochrana. Poukázala na rast maloletých detí, ktorý nesie so sebou potrebu kupovania topánok, obliekania, väčších výdavkov na stravu. Keď potrebovala ísť s deťmi na liečenie a prosila otca maloletých detí, či by ich nezaviezol, uviedol, že nemá dovolenku. Prejavila osobne názor, že nežiada vysoké výživné, ak doba je veľmi ťažká s prihliadnutím aj na to, že sa o deti plnohodnotne denne stará. Žiadala, aby jej bolo vyhovené vo veci zvýšenia výživného na maloleté deti tak, ako to rozhodol okresný súd.

17. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 06.07.2023 bolo odvolanie otca maloletých detí zaslané aj kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou vyjadriť sa k nemu v lehote 10 dní, ktorú možnosť kolízny opatrovník do momentu konania a rozhodovania krajským súdom nevyužil. Okresný súd podaním zo dňa 21.07.2023 vyjadrenie matky k odvolaniu otca doručil aj kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 10 dní, ktorú možnosť kolízny opatrovník v lehote určenej okresným súdom a ani do momentu konania a rozhodovania krajským súdom nevyužil.

18. K vyjadreniu matky maloletých detí sa vyjadril otec prostredníctvom zvoleného zástupcu podaním zo dňa 27.07.2023 (č.l. 158, 159 spisu). Z vyjadrenia matky vyplýva, že návrh na zvýšenie výživného podala primárne z dôvodu, že deti začali navštevovať základnú školu, čím sa matke mali zvýšiť výdavky, na ktoré aktuálne výživné už nemá postačovať. S týmto tvrdením matky otec maloletých detí nesúhlasil a jej návrh považoval za nedôvodný. Ak došlo k zvýšeniu výdavkov na maloleté deti, tak mal za to, že tieto sú pokryté už sociálnymi dávkami štátu a jeho výživným, pričom oproti poslednému stavu, z ktorého okresný súd vychádzal pri určení výživného v rozsahu 100,- Eur na každé dieťa, sa finančné pomery matky výrazne zlepšili oproti pomerom otca, a to celkom o 644,24 Eur. V ďalšej časti vyjadrenia datovaného 27.07.2023 otec maloletých detí zopakoval svoje odvolacie dôvody a zotrval na odvolacom návrhu zmeny rozsudku okresného súdu v napadnutých výrokoch I., II., III., IV., V. tak, že návrh matky na zvýšenie výživného sa zamietne a žiadnemu z účastníkov sa nárok na náhradu trov konania neprizná.

19. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 28.07.2023 bolo vyjadrenie otca k vyjadreniu matky doručené na vedomie tak matke maloletých detí ako aj kolíznemu opatrovníkovi.

20. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe podaného odvolania preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65, § 66, § 67 CMP a za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP postupom bez nariadenia pojednávania verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

21. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletých detí bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/32/2023-166 zo dňa 06.09.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 12.09.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnemu vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

22. Krajský súd za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie otca maloletých detí proti rozsudku okresného súdu uskutočnené podaním zo dňa 30.06.2023 (č.l. 145-147 spisu).

23. Krajský súd poukazuje na to, že základom odvolania otca maloletých detí bola námietka nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým mal okresný súd dospieť na základe vykonaných dôkazov ako aj, že v zmysle ust. § 62 ods. 1 CMP je možné odvolanie odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. K nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávneho zistenia skutočného stavu veci otec maloletých detí v odvolaní poukázal na odseky 40., 41. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď okresný súd z vykonaných dôkazov nesprávne vyvodil, že čistý mesačný príjem otca maloletých detí je 931,95 Eur, oproti čomu podľa otca maloletých detí je jeho čistý mesačný príjem 750,- Eur, maximálne 800,- Eur. Otec maloletých detí namietal, že okresný súd pri vykonávaní dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak náhradu za stravné otca vo výške 131,95 Eur pripočítal k jeho čistému príjmu, ktoré pochybenie malo vplyv na správnosť a zákonnosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, keďže uvedené priamo ovplyvnilo výšku výživného. Otec maloletých detí mal za to, že by mal prispievať aj naďalej na výživu oboch detí vo výške 200,- Eur, ak jediným dôvodom podania návrhu na zvýšenie výživného je snaha matky maloletých detí o zlepšenie bytovej otázky. Otec maloletých detí v odvolaní zvýraznil, že oproti jeho pomerom sú to pomery matky, ktoré sa zlepšili. Poukázal na to, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by zakladala dôvod na zvýšenie výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

24. Primárne krajský súd uvádza, že základom jeho rozhodnutia je aplikácia ust. § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu, s prijatými skutkovými zisteniami a právnym vyhodnotením, preto v podrobnostiach na toto odôvodnenie odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné ani žiaduce, aby krajský súd ako odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie skutkové zistenia a právne závery, ktoré vyjadril okresný súd v napadnutom rozsudku, pretože je postačujúce na ne odkázať, ak rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu tvoria organickú jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tak prvoinštančné ako aj odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 350/09, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

25. Krajský súd ako odvolací súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP, po posúdení veci na základe odvolania otca vo väzbe aj k odvolacím dôvodom uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný, preto vo vyvolanom odvolacom konaní bol rozsudok okresného súdu potvrdený v spojení aj so závislými výrokmi VI., VII..

26. Pre posúdenie odvolania otca maloletých detí sa krajský súd oboznámil s návrhom matky maloletých detí na zvýšenie výživného, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 03.01.2023 (č.l. 1, 2 spisu), v ktorom návrhu v časti II. matka maloletých detí poukazuje na zmenu pomerov v tom, že obidve maloleté deti od 01. septembra 2022 nastúpili Základnú školu, so sídlom ulica R. XXX/XX, následkom čoho došlo k zvýšeniu nákladov pri ich nástupe do školy. Uviedla, že maloletý H. má vrodenu oslabenú imunitu, má kožné problémy, čo je ďalší výdavok navyše a ak obidve deti ochorejú, musí zostať doma na OČR, čo znamená, že za 10 dní OČR dostáva 107,- Eur, z čoho nemá možnosť maloletým deťom zabezpečiť výživu a lieky, ktoré potrebujú. Ako ďalšiu skutočnosť v návrhu na zvýšenie výživného uviedla, že s maloletými deťmi už nebýva v spoločnej domácnosti s jej matkou z dôvodu jej zdravotného stavu, pričom mesačne platí 300,- Eur nájom. Vzhľadom na takto podaný návrh, označené dôkazy matkou maloletých detí, vykonané dokazovanie pred okresným súdom a výsluch matky maloletých detí nie je možné súhlasiť s odvolacím dôvodom otca maloletých detí, že jediným dôvodom podaného návrhu matky maloletých detí na zvýšenie výživného je snaha o zlepšenie bytovej otázky. V tejto súvislosti sa na základe vykonaného dokazovania pred okresným súdom konštatuje, že výlučne osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva matka, nepochybne súčasťou ktorej je aj zabezpečenie bývania pre maloleté deti. Ak okresný súd v tomto smere zohľadnil u matky maloletých detí aj náklady spojené s nájmom bytu, tak jeho postup nebol nesprávny. Výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti potvrdil aj otec, ktorý okrem iného na pojednávaní konanom pred okresným súdom dňa 03.04.2023 uviedol, že sa nestretáva s deťmi, pretože nemá záujem, lebo sa maloleté deti nevolajú po ňom. Okresný súd v odseku 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku na základe výsledkov dokazovania správne konštatoval, že otec maloletých detí sa s nimi nestretáva, na osobnej starostlivosti nijakým spôsobom neparticipuje, a preto nie je prípustné,

aby matka, ktorá vykonáva každodennú osobnú starostlivosť o maloleté deti bez akejkoľvek súčinnosti zo strany druhého rodiča, a to otca maloletých detí bez ohľadu na to, aké dôvody otca maloletých detí vedú k tomu, že sa s maloletými deťmi nestretáva, znášala prevažnú väčšinu nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí.

27. Krajský súd po oboznámení sa s priebehom konania pred okresným súdom má za to, že podstatným pre návrh matky maloletých detí na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca maloletých detí bola zmena pomerov u detí, ktoré od 01.09.2022 nastúpili na Základnú školu, so sídlom ulica R. XXX/XX, H., ktorá skutočnosť je podstatná, rozhodná aj v rovine zvýšených výdavkov.

28. Krajský súd v zhode so zistením vyjadreným v odseku 8. odôvodnenia napadnutého rozsudku uvádza, že výška vyživovacej povinnosti maloletých detí bola naposledy určená rozsudkom okresného súdu č.k. 3P/33/2018-137 zo dňa 02.10.2018, právoplatným dňa 13.11.2018, podľa ktorého bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca maloletých detí, a to k maloletému H. T., nar. XX.XX.XXXX, z doterajších 60,- Eur na sumu 100,- Eur mesačne a k maloletej R. T., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 60,- Eur na sumu 100,- Eur mesačne. Od tohto súdneho rozhodnutia do dátumu podaného návrhu matkou maloletých detí doručeného okresnému súdu dňa 03.01.2023 došlo k zmene stavu maloletých detí, ktoré obidve nastúpili na základnú školu.

29. Okresný súd v súvislosti s návrhom matky maloletých detí v potrebnom, dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, z ktorého vyvodil správne skutkové závery za aplikácie ust. § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine. Okresný súd dokazovaním zisťoval pomery rodičov, tieto vyhodnocoval komplexne v spojení aj s vyhodnotením nákladov, ich výšky na maloleté deti. Okresný súd nielenže komplexne posudzoval pomery obidvoch rodičov, ale pri správnom určení vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom dôsledne hodnotil aj náklady na maloleté deti. Výška mesačných nákladov na maloleté deti predstavuje vyčíslenie tak pravidelných ako aj nepravidelných platieb na maloleté deti, pričom náklady predstavujú aj všetky náklady potrebné na uspokojenie potrieb dieťaťa, medzi ktoré ako základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky. Krajský súd uvádza, že miera vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom nemusí byť rovnaká, je však nutné porovnať možnosti, schopnosti a majetkové a iné pomery oboch rodičov a zohľadniť osobnú starostlivosť o dieťa, resp. detí. Je to práve matka maloletých detí, ktorá výlučne sama intenzívne uskutočňuje výkon osobnej starostlivosti o deti, čo bolo nevyhnutné zohľadniť.

30. Okresný súd pri zhodnotení schopností a možností obidvoch rodičov okrem iných okolností vychádzal tak u matky ako aj otca maloletých detí z priemerného mesačného čistého príjmu, ktorý postup nebol v rozpore s vykonanými dôkazmi, ako to namietal otec maloletých detí, ak podľa neho čistý príjem zistený okresným súdom v sume 931,95 Eur mesačne bol nesprávne vyjadrený, pokiaľ stravné otca maloletých detí vo výške 131,95 Eur podľa odvolacieho dôvodu otca okresný súd pripočítal k jeho čistému príjmu. Krajský súd konštatuje, že tento odvolací dôvod otca maloletých detí nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, ak okresný súd nič „nepripočítaval“, pretože na základe vykonaných dôkazov bol to zamestnávateľ otca maloletých detí, ktorý v potvrdení o výške príjmu zamestnanca, a to otca maloletých detí (č.l. 107 spisu), potvrdil čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 09/2022 - 2/2023 931,95 Eur. Išlo o potvrdenie zamestnávateľa otca maloletých detí - INCAR, s.r.o., so sídlom Vinárska 14, 951 41 Lužianky, IČO: 36 534 391. Ak z tohto potvrdenia o výške príjmu otca maloletých detí ako dôkazu vykonaného pred okresným súdom bolo v napadnutom rozsudku okresného súdu vychádzané s poukazom na odsek 41. odôvodnenia, tak nemohlo dôjsť k nesprávnym skutkovým zisteniam ani k neúplnosti zisteného skutočného stavu veci. Krajský súd poukazuje na obsah Zápisnice o súdnom pojednávaní pred okresným súdom dňa 22.05.2023, na ktorom v rámci vykonaného dokazovania okrem iných listín bolo vykonané dokazovanie aj správou zamestnávateľa z č.l. 107 spisu. Krajský súd mal za preukázané, že kolízny opatrovník v podanej Správe zo dňa 28.03.2023 (č.l. 101, 102 spisu) odporučil, aby sa otcovi maloletých detí zvýšila vyživovacia povinnosť k maloletým deťom, dvojčikám H. R. a R. R..

31. Krajský súd v závere konštatuje, že matka maloletých detí riadne zdokladovala zvýšené výdavky maloletých detí súvisiace nielen z navštevovaním základnej školy, ale aj s ohľadom na ich zdravotný stav. Okresný súd za dôsledného dodržania ním vyjadrených zákonných ustanovení Zákona o rodine mal preukázané pomery rodičov maloletých detí, zvýšené výdavky maloletých detí v takej miere, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom už nezodpovedalo schopnostiam a možnostiam povinného

rodiča, t.j. otca maloletých detí a odôvodneným potrebám maloletých detí. Krajský súd poukazuje na to, že objektívne a nespochybniteľne sa zvýšili školopovinnému veku maloletých detí ich odôvodnené potreby a výdavky, ak od poslednej úpravy výživného podľa dokazovania vykonaného pred okresným súdom maloleté deti začali navštevovať základnú školu.

32. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolacích dôvodov otca maloletých detí, nebol nesprávne zistený skutkový stav veci a ani nedošlo na základe vykonaného dokazovania k neúplnosti zistenia skutočného stavu veci. Krajský súd rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaním otca maloletých detí potvrdil, a to aj v závislom výroku VI., ktorým sa v prevyšujúcej časti predchádzajúce súdne rozhodnutie nemení, (maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky so zastupovaním a spravovaním majetku maloletých detí oboma rodičmi, pričom styk otca s maloletými deťmi nebol upravený) a výroku VII., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania vzniknutých pred prvoinštančným súdom.

33. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd za aplikácie ust. § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď v prejednávanej veci nebol dôvod postupovať podľa ust. § 54 a § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.